

כניסת שבת:
ירושלים: 16:43
ת"א: 16:57
חיפה: 16:47
באר-שבע: 17:01

יציאת שבת:
ירושלים: 17:57
ת"א: 17:59
חיפה: 17:57
באר-שבע: 18:00

יריית פתיחה / אבישי פרי

1. הניגון הסמוי..

שלא כמו שחשבתם - הניגון מדבר. גם לו יש פה. איננו עוד מקבץ תווים; הוא מקבץ של תווי הנפש של האמן שהביא אותו לעולם. וכאשר אתה מאזין לו, אתה 'נשאב' (לעיתים בתת-מודע) לתוך נפש יוצרו ומחוללו.

אעיד בפניכם, קוראיי היקרים: השבוע ניסיתי את מזלי בדבר: האזנתי אחוז-שרעפים לצליל מוזיקאלי חסידי-חסידי (אוטנטי - לא מזויף, נוסח שוואקי וחבריו). אם שאלתם - זוהי נעימתו הקסומה של אמן המוזיקה החסידי-אמריקאי אייזיק האניג, העונה לשם 'מלוך עדי-עד'. נשאבתי לתוך הלחן והצליל, וניסיתי לעמוד על טיבו - הן של הניגון והן של מפזמו. גיליתי שם, ים של חום ורגש יהודי לבורא העולם. נחשפתי לאדם שאוהב את הקדוש-ברוך-הוא. וזה מה זה עשה לי טוב לנפש..

בעברית קוראים לזה: סייעתא דשמיא. (עזרת השם). במסגרת הגותי השוטפת במסכת בכורות התלמודית האהובה, צדה עיני באמרת המשנה (שם ו, ב): "כל היוצא מן הטהור - טהור..."

החוקרים המדעיים כנראה עדיין לא עלו על פתרון החידה הסתומה הבאה: האם לניגון יש פה? הלעט יש קול? והאם לבגד יש צליל? אם נשפוט לפי האמור בפרשה - הרי שהתשובה חיובית. חד-משמעית. הנה:

פוקדת התורה על עם ישראל כי "חכמי הלב" שבהם (קרי: החכמים ויראי-השם) הם שירקמו את בגדי הכהונה של כהני המקדש - הנבחרים לכהן פאר בעבודות הקודש.

במבט יבש, נראה הדבר כהוראה שיש בה יתרון; שכן, לא נאה ולא יאה כי עבודות מקדש האלוקים ייעשו בידי אנשים שאינם חדורים בתבונה אלוקית קדושה. פשוט. ברם, בהתבוננות חודרת ומעמיקה, נראה כי מסר רעיוני מאלף ומעמיק שנוי כאן. רק כמה מילים קודם:

"הנה, מי ששומע נגינה ממנגן רשע, קשה לו לעבודת הבורא. וכששומע ממנגן כשר וטוב, אזי טוב לו - - -" (רבי נחמן מברסלב, ספר ליקוטי מוהר"ן סימן ג')

נסביר: בעיני העולם דומה, כי הניגון או המכתב הינם דברים מופשטים. מכאן, שמי ש'יבא' את אלו לעולם אך תרם את תרומתו והלך לו לדרך. אך לא. היהדות גורסת, כי מלחין השיר ויוצרו הטמיע את תכונות-נפשו בשיר, והלך-רוחו (הנאצל או הגס - תלוי כמובן) נעוץ בו עמוקות. שכן, זהו הוא שהולידו.

השבוע בגליון:

4

מכתב לראש הממשלה

כש'נ-נח' פגשו ב'אל-גאוצ'ו'

3

2

סערת רבני ירושלים

כשהשמחה ואדר נפגשים

3

5

הגיליון יוצא לאור על-ידי

מכון "בלבבי" - יהדות מלב אל לב

גיליון "פרשניית השבוע" - לאנשים שחושבים קצת יותר.

עורך ראשי: אבישי פרי ומשפחתו. יועץ תוכן: יצחק העברי. לקבלת הגיליון - מייל המערכת: abyisrael@gmail.com פלא': 0504116867. לפרסומות והנצחות פנה לפל': 0527697719

יריית פתיחה / אבישי פרי (המשך)

הוי-אומר: בהמה אשר נולדה כמין של חיה הטהורה לפי הקריטריון האלוקי, אך נולדה לכזו שאיננה טהורה באופייה לפי הקריטריון התורתי, הרי שאחת-דינה להיחרץ כדין אמה. גם אם לכאורה אופייה הברברי של אמה מוסווה אצלה. לא ניתן אפוא לבתר את אופי הבת משל אמה. גם הראשונה "מעלה גרה" באורח וולגרי וברברי. כי אמה הטמיעה בה רוח זאת. אין אפס.

והנה עוד דוגמא קולעת:

ירושלים תרפ"ט - לערך. רבני ירושלים נזעקים בקול תרועה רמה ומפרסמים מכתב נוקב בגנות ה"ספרים החיצוניים", כלשונם. מדובר בספרים שנכתבו על ידי אישים שאינם הולמים את רוח היהדות החרדית, אשר ישנם מן-השוליים אשר מעיינים בהם.

לבטח תמהתם: על-מה ולמה נזעקו אפוא חכמי התורה; מדוע הגות בספרים הנזכרים מהווה עוון חמור כל-כך?! לכאורה נקיים הם מכל רבב ערכי...

הבן-תבינו, חברים: כאשר אדם הוגה בספרים של אישים שאינם בעיניו דמות-לחיקוי, ירצה או לא ירצה, הוא נשבה ברוח הגיגיהם. קולט 'שדרים' אנטי-חינוכיים הגלומים באורח סמוי בין בתרי התגים והאותיות! ואט-אט הוא יספוג בקרבו מאותה רוח-עוועים שבקרבו של ההוגה הדגול.

נקוט כלל זה בידך:

אם אינך רוצה להיראות כיאיר לפיד - אל תעלעל בכתביו!

לא-בכדי, מבכרת התורה את "חכמי הלב" שיהיו אמונים על רקימת בגדי הכהונה. שכן, רק אלו יוכלו להביא "בגדי קודש", כלשון הכתוב, אל מעוז הקדושה אשר בירושלים. אחרת, הבגדים אפופים רוח אחרת - שאיננה טהורה. כי כאמור, אורחותיו של המחולל חלים על הנפעל. משכך, אסור לכוהני הקודש שיעטו על גופם בגדים שאינם כאלו.. שכן, אז נמצאת נפשם - חלילה - מאבדת מזיו-יפעתה הטהורה והבררה.

מדהים!

בגדר בכורה (ג)

הגמרא בכורות (ה, ב) קובעת כי חמור שהוליד וולד הדומה למין אחר - אשר איננו חייב בבכורה (כמו סוס), אין הוולד חייב בבכורה. הדבר נלמד מהיקש 'פטר-פטר' המלמד אותנו שהמין צריך להיות זהה לחלוטין כדי שיהא חייב בבכורה.

ויש להבין עניין זה שהוולד נמשך אחרי אמו - הלא בעצם הוא כאמו, אלא ש"נדמה" הוא בחזותו החיצונית למין אחר, ומדוע ששינוי קל ישנה את דינו לחלוטין?

וראיתי בספר "ראשית ביכורים" שהרחיב בדבר וכתב כי הגדרת העניין הינה שלוולד שני זהויות כאחד: הן של החמור - כאמו - והן של המין האחר - זה שאינו חייב בבכור.

ונראה לבאר באורח מופלא לאור מה שכתבנו כאן בעבר, שיש לחקור אם חובת בכורה חלה על הבהמה עצמה שנולדה, אשר היא טעונה הפרשה וכי בעליה מיישם את חובה זו, או שמא זוהי חובה המוטלת כליל על הבעלים.

ומעתה, אילו נשכיל ונאמר שחובה זו מושתת על הבעלים יתחווירו הדברים היטב. שכן, יכולים אנו בהחלט לנקוט, שהתורה חייבה את האדם להפריש הוולד של חמורו, וכל שאין הוולד זהה כליל לאם שתחת חסותו, **אין הוא נחשב ל"פטר חמור". אמנם נולד כבכור לחמור, אך אין משתייך אליו, ביחס לבעלים. עמוקים הדברים, והבינם.**

2 ונהפוך הוא: מסיבת העיתונאים השבוע, בה הוכרז על המהפכה בשרותי הדת.

השמחה - מנוף לעוצמה!

חודש אדר כבר אתנו, ואתו השמחה. הלא הכל מכירים את המאמר החזל"י כי "משנכנס אדר מרבנים בשמחה". (תענית כט, א). מהי ההקשר ההדוק בין השמחה לאדר? נקדים:

דברים כמעט חידתיים מופיעים בתלמוד (ביצה טו, ב): "הרוצה שיתקיימו נכסיו, ייטע בהן אדר. שנאמר: אדיר במרום ה'". מה-הם פשרם ופירושם של דברים?

רש"י על-אתר מבאר, כי אדר הוא עץ בעל חוסן וחוזק קיומי, ובשל-כך שמו נאדר ויוצא למרחוק. הוי-אומר: אדר - הוא עוצמה.

כך נפרש, לעומק, משמעותה של שמחה בחודש אדר: כאשר האדם עולז ושמח, וליבו מלא גיל, הרי שהוא נותן דרוור לכוחותיו החושפים הם את עוצמתם הכבירה. השמחה מעשירה את נפשו של האדם, עד שהוא מגלה את כוחותיו הבלתי-נדלים שסובלים מדיכוי עקב יגונות החיים.

לא-פלא, אם-כן, שבימי שמחה, האדם אפוף מוטיבציה להעניקה רבה ובלתי-פוסקת. שכן הוא לא כבול בדאגות חיינו השוטפים. חש כמו שגלים של לב-רחב שוטפים אותו.

בדיוק לכן, דווקא חודש אדר - המסמל עוצמה - הולך חבוק יחד עם השמחה!

נקודה טובה.

סיפור ב'נח-נח' ואל-גאוצ'ו

צומת 'באר טוביה', חודש אדר תשע"א.

ה'סבנה' הרעשנית והקופצנית של ה'נח-נח, המכילה בתוכה ארבעה צעירים ירושלמים עליזים במיוחד, מסתערת - אחרי קריית-גת וקריית-מלאכי - גם על הצומת הזו. הקרבנות: קומץ חיילים שמחכים לאטובוס שיגיעם לבסיס. אלו בתחילה אבירי-לב, אך בסוף הם נכנעים ומצרפים לריקוד שנמשך דקות ארוכות. בעיצומו של הריקוד, אנו מתבקשים מאיש מעובדי מסעדת הבשרים אל-גאוצ'ו הסמוכה, להיכנס לחניון. אחר כניסתנו, נוצר מעגל עליז, כשברגע השיא שלו מועלים שניים מהעובדים על הכתפיים. גם אני, יש לציין, לא יכולתי לעמוד מן הצד מול הלהט ומוזיקה הרועמת. לבסוף, כמו עוד הזכחה לאמור, הם משדלים את האיש, שמחלק בקבוקי קוקה-קולה, להיעתר ולרכוש ספר מספרי רבי נחמן, האיש נעתר ורוכש. אני עבדכם הנאמן, שהתלוותי ליום עם ה'נח-נח', התרגשתי. ומיד הפטרתי:

אשריכם עובדי אל-גאוצ'ו בצומת 'באר טוביה'!

מכתב לראש הממשלה

אבישי פרי מתקשה להבין איך ראש הממשלה דורש מיו"ר הרשות "הכרה במדינה יהודית", בו-בזמן שהוא עצמו איננו מכיר בה: "רק בישראל היהודים חשים 'נרדפים'"

אם זה לא היה עצוב - זה היה מצחיק: ראש הממשלה דורש שוב ושוב מיו"ר הרשות, אבו-מאזן, "הכרה במדינה יהודית", כתנאי בסיסי לכל מו"מ בין הרשות לישראל.

אלא, שכמה פורמי, רבים מאזרחי ישראל לא חשים בכלל שנתניהו עצמו מכיר ב"מדינה יהודית". תשאלו היום כל אזרח חרדי במדינה הישראלית, אשר השלטון הולם בו מכות עזות ללא-הרף, והוא חש 'נרדף' ברוטאלית על ידי שר האוצר וחברי ממשלתו. אלו סודקים סדקים בכל מה שריח של יהדות נודף ממנו. לסדום אפוא דמינו.

הגיע הזמן - ערב חג הפורים - להסיר את הלוט והמסכה מעל פני ראש הממשלה ולהודיע לו ברורות, שכל-עוד שהוא קורע את לחמם את של החרדים, ולא מאפשר להם לחיות לפי אמונתם, שלא יהיו להציג את מדינתו כ"מדינה יהודית". עובדה: היהודים בה חשים בה בשיאה של גלות מעיבה. אפילו בארצות נכר, חשים בטוחים יותר. תשאלו את אנשי אנטוורפן שהשלטון בא לקראתם ומראה להם פנים מבינות (גם אם לא אדיבות), בסוגיות של דת הנוגעות לציפור-נפשם.

רק בישראל חשים היהודים האוטנטיים 'נרדפים'; ילדים יהודים לא יכולים להגות בתורתם לאור הצביון הטהור שהם מבכרים ללכת בדרכו; בני ישיבות צריכים לקבל 'אישור' מיוחד משר הביטחון להתרפק על הגמרא; ומשפחות ברוכות-ילדים יהודיות צריכות להיאנק בשביל לחיות. כמה עצוב, כמה מקומם.

אם ברצונו של ראש הממשלה הישראלי שאבו-מאזן יכיר במדינתו כמדינה יהודית, הגיע הזמן שיפשיל שרוולים, ישנס-מותניים ויפעל לעצור את האובססיה האנטי-חרדית. מי כמוהו יודע, שאבו מאזן לא פראיר. הוא יודע גלות צבועים..

חשוב לציין, שחברים של ביבי לא מבינים מה קרה לו; פעם היה אדם בעל זיקה למסורת ואף טיפח יחס חם ואוהד אליה, ועתה שינה עורו ולפתע הפך למתעלל ההיסטורי ביהודים.

התחושה בקרב חבריו של ראש הממשלה (בתיאוריה - לא בפועל), שמהו לא-טוב עובר לו בראש. סוג של 'הפרעת ההתנתקות' של שרון. לא-כדאי לראש הממשלה להמשיך בדהירה נטולת-המעצורים הזו.

רק בשביל הזיכרון ההיסטורי הכלומניקי ומלא-החורים שלו, כדאי לו לראש הממשלה שיתעשת ויעשה את המעשה הנדרש. חבל על הזמן. ואזי:

ובא לציין, לנורבגיה ולקיסריה גואל.

פרסום ראשון!

ì àøùé ì ù ìäéáà

בקרב עשוי לראות אור עולם, בעריכת כותב השורות, הספר שרבים ייחלו לאורו: ספר "עבדך בן אמתך" - המשרטט ביז-אמן ובשפה שובת-לב מסכת חיים מרטיטה ומאלפת של ראש ישיבת חזון-יעקב, רבי יעקב יוסף זצ"ל. לפניכם, אנקדוטות מפעימות מן הספר

"אבינו הכ"מ היה 'אבא' לאלפים. הם חשו כי הם הילדים שלו. הוא העניק להם את כל ליבו ונפשו" (בני רבינו זצ"ל)

ערב חג הסוכות תשמ"ט. רבינו צועד עם בניו הקטנים ברחוב עלי הכהן הסמוך למקום מגוריו - רחוב אלקנה, במטרה לרכוש ארבעת המינים מהודרות למצוות החג הקרב. אלא, שבפוסעו לאיטו במורד הרחוב, צדה עינו של רבינו במוכר ערבות אפרורי. עינו של האיש מצועפת. הערבות שהוא מציע לעוברי-האורח לא נראים מהמהודרות שבשוק ואכן לא עוצר מלכת למול מרכולתו. אך ליבו הגדול של רבינו לא יכול להיוותר אדיש למולו של האיש המדוכך. הוא חמל עליו עמוקות. ללא אומר ודברים, נחפו רבינו לעבר הדוכן המאולתר והעלוב של הרוכל המסכן, ורכש ממנו את הערבות. אולי 'לבלוב' לא עיטר אותם, הרהר רבינו, אבל למוכר בן ה-60 כן יש 'לבלוב' והוא צריך פרנסה..

כאשר אי-אלו עוברים ושבים שתו אל לב כי רבינו טורח ורוכש מן האיש ערבות, ולבטח מהודרות ונאות הן לקיום המצווה, אף הם נחפזו לעבר הדוכן הזה. ולרוכל האלמוני הרווחה.

זהו רק דוגמית למסירות אבהית בלתי-נלאית של רבינו למוכי-גורל, נדכאים וחלכאים.

מעניק מעילו לתימהוני

במוצ"ש חורפי אחד, כשהקור הירושלמי חודר לעצמות, מסתובב לו תימהוני אחד ברחוב רבינו חיים עוזר, הסמוך לביתו של רבינו, בהעדר מעטה ראוי לגופו; לא סוודר עוטה, ודאי לא מעיל. רבינו לא מהסס, והוא ניגש לאיש האומלל ומעניק לו מידית את מעילו האישי בפקודו עליו שילבש אותו. אין צורך לציין, אבל מעודו לא ביקש רבינו את מעילו בחזרה.. (זאת למרות שפגש בו באיש לא-אחת). מלבד זאת, יש להוסיף, כי ילדים שובבים היו שוחקים בו במיודענו וגונבים ממנו את כספו, אזי מיהר רבינו ומינה לו אפוטרופוס יר"ש שינטור על כספו ושילווחו על כל צעד ושעל.

מלווה משפחת עגונה

נזכר הרב נוריאל ישראל, תלמיד מובהק לרבינו: "שלום ציוני, שומע-לקחו של רבינו, נהרג במלחמת יום הכיפורים. רעייתו הייתה בהריון ועגונה - כי גווייתו של בעלה טרם אותרה. רבינו לא נח על שמריו ליווה את המשפחה מרגע הידיעה על העדרו, וגם הרבה לאחר-מכן".

'אני יהיה אבא שלך'

"כשאביו של ר' שבתאי דיין הלך לעולמו, הגיע רבינו לנחום אבליים בבית המשפחה. הילד שבתאי שאל לרבינו בתום: 'מי יהיה אבא שלי מהיום?' 'אני יהיה אבא שלך', השיב רבינו פשוטות. 'בכל רק אשר תצטרך, תפנה אליי'.

מסייע להניע אופניים בעלייה

הרב יעקב (בן רבי נעים) עובדיה הי"ו היה תלמיד של רבינו כבר בגיל 10. רבינו היה מלמדו גמרא מידי מוצש"ק משך שעה וחצי. כל זה היה שנתיים, במסגרתם הצליחו לסיים מסכתות בבא קמא וכתובות.

וכך הוא מספר על קורות הימים ההם: "רבינו היה מחכה לי ברחוב רש"י, בסמוך ללשכת הגיטוס, וספר ביזו. חיכה לרגע שבו אגיע עם אופני בתלת-אופן שלי לקרן הרחובות רש"י ועץ-חיים, ואז יסייע לי להסיע את האופניים בעלייה...".

מסייע לנכים לנוע

תבדלחט"א, הרבנית תליט"א מעידה: "זה לא היה מראה חריג כלל, כאשר רבינו היה מסייע לאנשים נכים לנוע ביתר-נוחות. היה זה אצלו דבר טבעי בעליל".
המשך יבוא.